ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Державної освітньої установи «Навчально-методичний центр з питань якості освіти»

_____ В. МЕЛЬНИК

_____ 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

Голова Державної служби якості освіти

_____ Р. ГУРАК

_____ 2022 р.

Програма тренінгу
для тренерів «Безпечний простір» у рамках проєкту «SAFE SPACE – Невідкладна психосоціальна підтримка для учнів та шкільних вчителів»

ПРОГРАМА «SAFE SPACE» ТА ЇЇ ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

Протягом останніх восьми років НаУКМА здійснив розробку та апробацію багаторівневого пакету освітніх і психосоціальних змін для вчителів та шкільних психологів. Дана програма була не лише спрямована на допомогу дітям у школах, але й здійснена у відповідності з новими педагогічними засадами, які впроваджує освітня реформа. Ці зміни визнані працівниками шкіл прийнятними і були ефективно імплементовані. Принаймні частково такий успіх зумовлений потужною супервайзинговою складовою, вбудованою в зміни завдяки зовнішнім грантам. Для забезпечення тривкості переваг цього підходу такі супервайзингові структури необхідно створити в рамках шкільних структур.

Зокрема, з 2014 року НаУКМА співпрацює з ЮНІСЕФ Україна та іншими міжнародними і національними партнерами в 5 східних областях України. Разом ми втілювали проекти, спрямовані на покращення освіти і надання психосоціальної підтримки дітям, відчутно постраждалим внаслідок військового конфлікту на Сході України, який досі триває. НаУКМА розробила та апробувала багаторівневу програму змін, до складу якої входить навчання вчителів зі зміцнення стійкості, навчання шкільних психологів методиці «Safe Space» з формування та ведення груп відновлення, а також навчання персоналу реферальній механіці переспрямування між першим та другим рівнями (рис. 1). Два посібники для цих тренінгів були затверджені Міністерством освіти та науки України та розповсюджені серед національних інституцій підвищення кваліфікації та безпосередньо в школах. Зовнішній супервайзинг, наданий командою тренерів НАУКМА вчителям та шкільним психологам, визнано ключовим компонентом підходу, який показав перспективні результати за висновками оцінкових досліджень[1]. Від початку апробації, Карітас Україна

[1] Bogdanov, S., Zalesska, O., Basenko, O. 2019. Effectiveness Testing of a Multi-Layered Model of Psychosocial Support Within School in Conflict-affected Eastern Ukraine. NORRAG, SI 02. Retrieved from https://resources.norrag.org/resource/view/525/276

застосував методику НаУКМА «Safe Space» для роботи з дітьми у спеціально обладнаних кімнатах «безпечного простору» у східних регіонах поблизу лінії конфлікту.

Рис. 1. Психосоціальна багаторівнева зміна, розроблена НаУКМА. ЇКМА

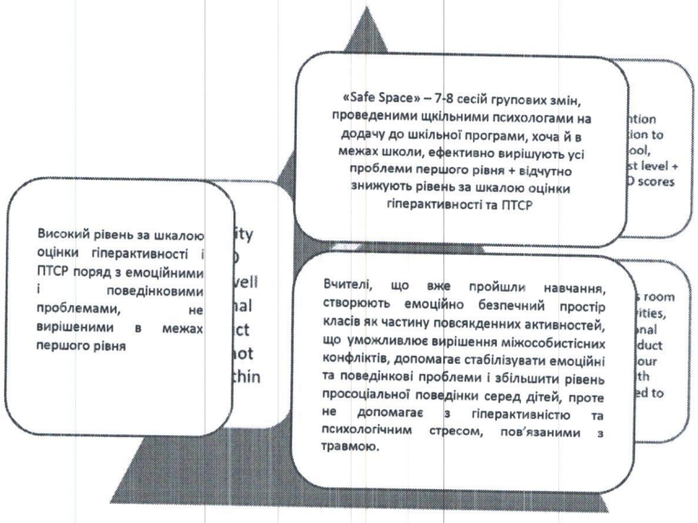

[1] Bogdanov, S., Zalesska, O., Basenko, O. 2019. Effectiveness Testing of a Multi-Layered Model of Psychosocial Support within school in conflict-affected Eastern Ukraine. NORRAG, SI 02. Retrieved from https://resources.norrag.org/resource/view/525/276

Від 2018 року НаУКМА у співпраці з Карітас Відень (Caritas Wien) та за фінансової підтримки Porticus розпочав впровадження цієї моделі у 11 визначених школах поблизу лінії конфлікту у східній Україні. Найперше, групова зміна для дітей «Safe Space» була успішно представлена місцевим соціальним робітникам Карітасу, залученим до щоденних психосоціальних активностей зі школярами. По-друге, шкільні вчителі пройшли тренінг щодо навичок зміцнення стійкості. Налагоджено реферальну систему переспрямування від вчителів до шкільних психологів.

У 2020 році програма ітераційно апробована та вдосконалена у співпраці з місцевою командою Карітас у рамках поточного проекту за фінансової підтримки Porticus. Спершу апробація відбувалася у 3 школах, що пройшли попередній відбір, а далі поширена на ще 11 шкіл у тому ж регіоні. Онлайн-версія програми розроблена з урахуванням поточної ситуації із пандемією COVID-19. Курс онлайн-навчання «Safe Space» для вчителів наразі розміщений у вільному доступі на платформі EdEra.

<u>Розробники програми:</u>

Сергій Богданов – доцент НАУКМА, PhD, Керівник Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу. Автор програми «Safe Space» та керівник наукових досліджень.

Оксана Залеська – дитячий психотерапевт, PhD, старший викладач НаУКМА з психології, авторка програми «Safe Space» та керівниця наукових досліджень.

Ольга Федорець – керівниця програми «Safe Space», старший тренер та супервайзор команди НаУКМА, клінічний психолог та психотерапевт. З 2014 – у команді НаУКМА, співавторка вдосконалень програми «Safe Space».

Обсяг програми: 1 кредит ЄКТС

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна

Документ, що видається за підвищенням кваліфікації: сертифікат

Очікувані результати:

- 27 ДСЯО-тренерів пройдуть навчання як тренери програми змін «Safe Space» для вчителів;
- 2500 вчителів отримають знання щодо зміцнення стійкості учнів та посилення їхньої особистої спроможності долання стресу;
- Приблизно 125 000 дітей в Україні опосередковано отримають користь шляхом психосоціальної підтримки, здійснюваної 2500 вчителями, що пройшли тренінги за програмою «Safe Space».

Завдання тренінгу для тренерів:

- Навчити тренерів стабілізувати психологічний стан педагогів, знайомити з техніками відновлення, та формувати у вчителів навички самодопомоги
- Навчити тренерів надавати базові знання про вплив травматичного стресу на тіло і психіку і вікові реакції на стрес
- Відпрацювати з тренерами особливостями надання інформації про 5 факторів стресостійкості
- Ознайомити та відпрацювати з тренерами приклади психосоціальних ігор які можуть бути застосовані під час уроку
- Ознайомити та відпрацювати алгоритм відновлення соціальних контактів під час навчання

Програма:

	День 1
9.00-9.10	Привітання
9.10 – 9.30	Знайомство
9.30- 9.50	Очікування
9.50-.10.00	Правила тренінгу

10.00-10.45	Методичне обговорення
30 хв.	Перерва
11.15-12.00	Робота в підгрупах
12.00-12.50	Стрес та його вплив
12.50-13.00	Завершення та домашнє завдання
	День 2
9.00-9.30	Привітання. Початок дня
9.30-9.55	Практична частина Прояви стресу
9.55-10.45	Вправи на опанування стресу
10.45-11.15	Перерва
	Інформаційне повідомлення 30 хв Вікові реакції на стрес
	Робота в підгрупах 45 хв.
12.45 -13.00	Завершення; Домашнє завдання; Аптечка ресурсів
	День 3
9.00-9.30	Привітання. Початок дня
9.30-10.00	Інформаційне повідомлення 5 факторів стресостійкості
10.00-10.45	Робота в підгрупах по 2 людині
10.45-11.15	Перерва
11.15- 11.30	Інформаційне повідомлення Гра як фактор стресостійкості
11.30–12.45	Практична частина Приклади ігор, які можна проводити у школі
12.45-13.00	Завершення . Домашнє завдання
	День 4
9.00 - 9.30	Привітання. Початок дня
9.30 - 9.45	Методичне обговорення
9.45 - 9.55	Інформаційне повідомлення
9.55 - 10.05	Вправа “Відновлення соціальних контактів”
10.05 - 10.45	Вправа Кола довіри
10.45 - 11.15	Перерва
11.15 - 11.45	Методичне обговорення
11.45 - 12.00	Інформаційне повідомлення
12.00 - 12.30	Вправа
12.30 - 13.00	Закінчення

1	Мосол Наталія
2	Києнко-Романюк Лариса
3	Кременецька Любов
4	Марухина Ірина
5	Браніцька Тетяна
6	Січка Вікторія
7	Дмитрюк Оксана
8	Солнцева Олена
9	Шевченко Антоніна
10	Бальбуза Олена
11	Гальчевська Наталя
12	Дудник Наталія
13	Крикун Лілія
14	Бондарчук Олена
15	Голентовська Ольга
16	Савєльєва Наталія
17	Сосновська Марина
18	Харитонова Наталія
19	Якубовська Юлія
20	Хорошева Тетяна
21	Калініченко Ірина
22	Апостолакі Лілія
23	Дєдов Ольга
24	Сологуб Юлія
25	Романовська Діана
26	Локоткова Світлана
27	Оксана Лютко